

ΕΚΠΑ

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΜΣ «ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΝΤΑΤΙΚΗΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑΣ»

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

**Θέμα: Βασική ερμηνεία του ΗΚΓ – Διαταραχές του καρδιακού
ρυθμού**

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ:

Αναστασία Κοτανίδου, Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής, Διευθύντρια ΠΜΣ

Γεράσιμος Σιάσος, Καθηγητής, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής

Αντώνιος Μανώλης, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

ΑΘΗΝΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2023

Θέμα: Βασική ερμηνεία του ΗΚΓ – Διαταραχές του καρδιακού ρυθμού

Εισαγωγή

Η καρδιά είναι ένας βασικός μυς που λειτουργεί σαν αντλία, προωθώντας το αίμα σε ολόκληρο τον οργανισμό. Τα καρδιαγγειακά νοσήματα αποτελούν βασική αιτία θανάτου στις μέρες μας. Μία απλή εξέταση που μπορεί να διαγνώσει καρδιολογικά προβλήματα είναι το ΗΚΓ. Οι αρρυθμίες αποτελούν μία σοβαρή διαταραχή που μπορεί να απειλήσει τη ζωή. Οι επιστήμονες υγείας οφείλουν να διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις για να είναι σε θέση να αντιληφθούν και να διαχειριστούν, στο βαθμό της αρμοδιότητάς τους, αποκλείσεις από την φυσιολογική λειτουργία της καρδιάς και να είναι σε θέση να ερμηνεύουν το ΗΚΓ.

1.Σκοπός

Η ευαισθητοποίηση των επιστημόνων υγείας (νοσηλευτών κ.α.) στην βασική ερμηνεία του ΗΚΓ, της αναγνώρισης και αντιμετώπισης των διαταραχών του καρδιακού ρυθμού.

2.Συμμετέχοντες

Στο σεμινάριο θα μετέχουν επιστήμονες υγείας ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή και αλλοδαπής με γνώση της Ελληνικής γλώσσας.

3.Διάρκεια

Η διάρκεια του σεμιναρίου ορίζεται σε έξι μήνες, με έναρξη την τελευταία εβδομάδα του Ιανουαρίου 2023 και λήξη τον Ιούνιο του ιδίου έτους. Τα μαθήματα θα πραγματοποιούνται δύο ημέρες το μήνα, Σάββατο και Κυριακή.

4.Διδάσκοντες

Μέλη ΔΕΠ της Ιατρικής Σχολής και Επιστήμονες του χώρου της υγείας με εξειδικευμένη γνώση ως προς τα αντικείμενα του σεμιναρίου.

5.Προϋποθέσεις για την απόκτηση πιστοποιητικού συμμετοχής

Απαραίτητη προϋπόθεση για την λήψη του πιστοποιητικού αποτελούν:

- η παρακολούθηση σε ποσοστό 80% των διαλέξεων και φροντιστηρίων,
- η επιτυχής συμμετοχή σε τελική γραπτή αξιολόγηση στα αντικείμενα του σεμιναρίου,

- η αξιολόγηση του προγράμματος από τους συμμετέχοντες.

6. Τόπος Διεξαγωγής

Το Αμφιθέατρο «Κων. Γαρδίκας» του ΓΝΑ «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», με φυσική παρουσία και μέσω διαδικτύου.

7. Θεματικές Ενότητες (Ευθύνη Ι. Καλτσή)

A. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ

1. Η παραγωγή ρεύματος
2. Η καταγραφή των διεγέρσεων
3. Οι απαγωγές του ΗΚΓ
4. Ερεθισματογωγό σύστημα και διεγερση της καρδιάς
5. Καταγραφή του ΗΚΓ
6. Υπολογισμός καρδιακής συχνότητας
7. Αιμάτωση μυοκαρδίου

B. ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΗΚΓ

1. Φυσιολογικές απαγωγές των άκρων
2. Φυσιολογικές προκάρδιες απαγωγές
3. Χρονικά διαστήματα φυσιολογικού ΗΚΓ

Γ. ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ P-PQ

Μεταβολές στο P

1. Υπερτροφία δεξιού κόλπου
2. Υπερτροφία αριστερού κόλπου

Μεταβολές στο PQ

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ QRS

1. Έμφραγμα του μυοκαρδίου

- Πρόσθιο
- Κατώτερο
- Πλάγιο
- Αληθώς οπίσθιο
- Υπενδοκαρδιακό

2. Αποκλεισμοί σκελών

- Αποκλεισμός δεξιού σκέλους
- Αποκλεισμός αριστερού σκέλους
- Πρόσθιος αριστερός ημιαποκλεισμός
- Οπίσθιος αριστερός ημιαποκλεισμός
- Διδεσμικός και τριδεσμικός αποκλεισμός

3.Υπερτροφίες κοιλιών

- Υπερτροφία αριστεράς κοιλίας
- Υπερτροφία δεξιάς κοιλίας
- Αμφικοιλιακή υπερτροφία
- Σύνδρομα προδιέγερσης

ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ ST-T

1. Ισχαιμία μυοκαρδίου
2. Τοξικός δακτυλιδισμός
3. Περικαρδίτιδα
4. Πνευμονική εμβολή
5. Ηλεκτρολυτικές διαταραχές

A. Διαταραχές καλίου, ασβεστίου

B. Οξέωση ,αλκάλωση

- 6.Δοκιμασία κοπώσεως

ΤΟ ΗΚΓ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

- Υπέρταση
- Βηματοδότης
- Αναιμία
- Εγκεφαλικά επεισόδια
- Δεξιοκαρδία
- Κακή λήψη ΗΚΓ

ΦΛΕΒΟΚΟΜΒΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ

- Φλεβοκομβική ταχυκαρδία
- Φλεβοκομβοκομβικός αποκλεισμός
- Φλεβοκομβική παύση

ΚΟΛΠΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ

- Έκτακτες κολπικές συστολές
- Κολπικές διαφυγές
- Παροξυσμική κολπική ταχυκαρδία
- Δ. Κολπική μαρμαρυγή

- Κολπικός πτερυγισμός
- Έκτοποι κολπικοί ρυθμοί

ΚΟΜΒΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ

- Έκτακτες κομβικές συστολές
- Κομβικές διαφυγές
- Κομβική ταχυκαρδία
- Κολποκοιλιακοί αποκλεισμοί

1^{ου} βαθμού

2^{ου} βαθμού

Πλήρης ΚΚΑ

ΚΟΙΛΙΑΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ

- Έκτακτες κοιλιακές
- Ιδιοκοιλιακός ρυθμός
- Κοιλιακή ταχυκαρδία
- Πτερυγισμός των κοιλιών
- Κοιλιακή μαραρυγή
- Στ. Ασυστολία κοιλιών

ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ

Αναλυτικό Περίγραμμα

α.α.	Θεματική Ενότητα	Εισηγητής	Ώρες	Ημερομηνία
09.00-09.15 Χαιρετισμός από: τον Πρόεδρο Ιατρικής Σχολής, Γεράσιμο Σιάσο την Διευθύντρια του ΠΙΜΣ, Αναστασία Κοτανίδου, τον Διευθυντή της Νοσηλευτικής Υπηρεσίας ΓΝΑ «Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ», Δημήτριο Πιστόλα, την Γενική Γραμματέα της Ιατρικής Σχολής, Ελένη Βασιλοπούλου				
1	Α. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ 1. Η παραγωγή ρεύματος 2. Η καταγραφή των διεργάσεων 3. Οι απαγωγές του ΗΚΓ 4. Ερεθισματοαγωγό σύστημα και διέγερση της καρδιάς	Π. Τεμπερεκίδης	09:15–16:00 7 ώρες	28.01.2023

	5. Καταγραφή του ΗΚΓ 6.Υπολογισμός καρδιακής συχνότητας 7. Αιμάτωση μυοκαρδίου			
2	Β.ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΚΟ ΗΚΓ 1. Φυσιολογικές απαγωγές των άκρων 2. Φυσιολογικές προκάρδιες απαγωγές 3. Χρονικά διαστήματα φυσιολογικού ΗΚΓ Γ.ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ P-PQ Μεταβολές στο P 1. Υπερτροφία του δεξιού κόλπου 2. Υπερτροφία αριστερού κόλπου Μεταβολές στο Q	Π. Τεμπερεκίδης	10:30:-17:30 7 ώρες	29.01.2023
3	ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΟ QRS 1 Εμφραγμα του μυοκαρδίου • Πρόσθιο • Κατώτερο • Πλάγιο • Αληθώς οπίσθιο • Υπενδοκαρδιακό 2 Αποκλεισμοί σκελών • Αποκλεισμός δεξιού σκέλους • Αποκλεισμός	Ε. Δεμερούτη Β. Βαρτελά	09:00–16:00 7 ώρες	25.02.2023

	αριστερού σκέλους • Πρόσθιος αριστερός ημιαποκλεισμός • Οπίσθιος αριστερός ημιαποκλεισμός • Διδεσμικός και τρισεσμικός αποκλεισμός			
4	3.Υπερτροφίες κοιλιών • Υπερτροφία αριστερός κοιλίας • Υπερτροφία δεξιάς κοιλίας • Αμφικοιλιακή Υπερτροφία • Σύνδρομο προδιεγερσης METABΟΛΕΣ ΣΤΟ ST-T 1.Ισχαιμία μυοκαρδίου 2.Τοξικός δακτυλιδισμός 3. Περικαρδίτιδα 4. Πνευμονική εμβολή 5. Ηλεκτρολυτικές διαταραχές A. Διαταραχές καλίου, ασβεστίου B. Οξέωση, αλκάλωση	Ε. Δεμερούτη Β. Βαρτελά	10:30-17:30 7 ώρες	26.02.2023

	6. Δοκιμασία κοπώσως			
5	ΤΟ ΗΚΓ ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ • Υπέρταση • Βηματοδότης • Αναιμία • Εγκεφαλικά επεισόδια • Δεξιοκαρδία • Κακή λήψη ΗΚΓ ΦΛΕΒΟΚΟΜΒΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ • Φλεβοκομβική ταχυκαρδία • Φλεβοκομβικός αποκλεισμός • Φλεβοκομβική παύση	Ι. Καλτσή	09.00-16.00 7 ώρες	18.03.2023
6	ΚΟΛΠΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ • Έκτακτες κολπικές συστολές • Κολπικές διαφυγές • Παροξυσμική κολπική ταχυκαρδία • Δ. Κολπική μαρμαριγή • Κολπικός πτερυγισμός • Εκτοποι κολπικοί ρυθμοί ΚΟΜΒΙΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ	Κ. Μανουσιάδης	10:30-17.30 7 ώρες	19.03.2023

	• Έκτακτες κομβικές συστολές • Κομβικές διαγυγές • Κομβική ταχυκαρδία • Κολποκοιλιακοί αποκλεισμοί 1^{ου} Βαθμού 2^{ου} Βαθμού Πλήρης ΚΚΑ			
7	ΚΟΙΛΙΑΚΕΣ ΑΡΡΥΘΜΙΕΣ • Έκτακτες κοιλιακές • Ιδιοκοιλιακος ρυθμος • Κοιλιακή ταχυκαρδια • Πτερυγισμος των κοιλιών • Κοιλιακή μαρμαρυγη • Στ. Ασυστολια κοιλιων	Γ. Αναγνώστου	09:00-16:00 7 ώρες	29.04.2023
8	ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ	Θ. Καπάδοχος Π. Τεμπερεκιδης	10:30 – 17:30 7 ώρες	30.04.2023
9	ΚΑΡΔΙΟΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΗ ΑΝΑΖΩΟΓΟΝΗΣΗ	Θ. Καπάδοχος Π. Τεμπερεκιδης	10:30 – 16:30 6 ώρες	20.05.2023
10	Φροντιστηριακές Ασκήσεις	Ι. Καλτσή Π. Τεμπερεκιδης	09:00-16:00 7 ώρες	21.05.2023

11	Φροντιστηριακές Ασκήσεις	Ι. Καλτσή Π. Τεμπερεκιδης	09:00-16:00 7 ώρες	17.06.2023
	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	Ι. Καλτσή Χ.Μαρβάκη	12:00- 14:00	18.06.2023
	Απονομή Πιστοποιητικών			18.06.2023

Σημείωση: Σε όλες τις θεματικές ενότητες θα υπάρχουν φροντιστηριακές ασκήσεις

Σύνολο ωρών: 78 (Θεωρία + Φροντιστήριο)

Φόρτος εργασίας 200 ώρες

ECTS 5

Κόστος Συμμετοχής 60 Ευρώ

Το πρόγραμμα υποστηρίζεται από την Ελληνική Εταιρεία Νοσηλευτικής Έρευνας κα Εκπαίδευσης, η οποία και θα διαχειρισθεί το οικονομικό μέρος.

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ

1	Σιάσος Γεράσιμος	Καρδιολόγος, Καθηγητής, Πρόεδρος Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
2	Μανώλης Αντώνιος	Καρδιολόγος, Ομότιμος Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ
3	Αναγνώστου Γεωργία	Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Β' ΝΝΘΑ
4	Βαρτελά Βασιλική	Καρδιολόγος, Phd ΩΚΚ
5	Δεμερούτη Ευτυχία	Καρδιολόγος, Phd
6	Καδδά Όλγα,	Νοσηλεύτρια Msc, Phd ΩΚΚ
7	Καλτσή Ιφιγένεια	Καρδιολόγος, Msc, Phd Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
8	Μανουσιάδης Κων/νος	Καρδιολόγος, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
9	Μαρβάκη Χριστίνα	Ομότιμη Καθηγήτρια ΠΑΔΑ
10	Τεμπρεκίδης Πρόδρομος	Καρδιολόγος, Phd Επιμελητής Α, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός

Επιστημονική – Οργανωτική Επιτροπή

1	Ροβίνα Νικολέττα	Αν. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ Αν. Επιστημονικά Υπεύθυνη
Μέλη		

1	Αναδιώτης Αθανάσιος, Phd ©	Καρδιολόγος, Επιμελητής Α΄ Κωνσταντοπούλειο Νοσοκομείο Αγία Όλγα
2	Βασιλοπούλου Ελένη	
3	Γαϊτάνου Κων/να, Msc, Phd	Πλοίαρχος (N) NNA
4	Γιαβασόπουλος Ευάγγελος, Msc, Phd	Διευθυντής Νοσηλευτικής Υπηρεσίας Νοσοκομείο «Σισμανόγλειο
5	Γιαχάι Έντισον, Msc, Phd	Ιατρός, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
6	Καδδά Όλγα, Msc, Phd	Νοσηλεύτρια, ΩΚΚ
7	Καλτσή Ιφιγένεια, Msc, Phd	Καρδιολόγος, Επιμελήτρια Α, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
7	Καπάδοχος Θεόδωρος,	Επίκουρος καθηγητής ΠΑΔΑ
8	Κατσαρέλη Μαρία Msc	Νοσηλεύτρια Νοσοκομείο Ευαγγελισμός
9	Μαρβάκη Χριστίνα	Ομότιμη καθηγήτρια ΠΑΔΑ
10	Παυλάτου Νίκη	Επίκουρη καθηγήτρια ΠΑΔΑ
11	Σκαμπαρδώνης Κων/νος, Msc	Νοσηλευτής
12	Χανδρινού Αγγελική, Msc, Phd	Αντιπλοίαρχος (N) NNA
Μεταπτυχιακοί Φοιτητές		
1	Αρχοντοπούλου Ελένη	
2	Βελόνας Γεώργιος	
3	Κωστής Γεώργιος	